

ناسنامی سگگ کا نی کمار ککی (ئیبراہیم یوسفی) . . (۱-۲) . غازی حسان

(۱-۲)

پیشگی

خوئندنوو و شیکردنوو دوو پرسای گرنگن ب تگگ یشتن و لکدانوو و تواوکردنی دقکک، منی خوئندر بپی تگگ یشتنم ل خودی دقکک، ژینگ و هز و مانای کی تاز ب دقکک د ب خشم. م رج نیی و کو نووسر ک بیربکم وو و ل پکها ت فکری و ت کنیکی و وش سازی و ست سازی و مانا و ه ما و نیشان زمان وانیی کان بگم. من ل دیو ک وو سیریان دکم، ئم ئنگ ه مان دیو و خواستی نووسری دقکک ن ب ت.

مز و کد و نیشان و ه ما و مانا زمان وانیی کان، ئ راست پی کی زهنی و وناکردن کی هم مرنگ ب دق د ب خشن، ک ه ند کجار ل مانا و م ب ست سروشتی قوو تر و فراوانتر و هم م د نگر د رد ک و ت.

دق د س بات و ه نز کی خیا و ئ فسوناوی ه پی، من ب دوای د زین وو و د ستنیشا نکردن و د زین وو ی گز و پاشخان و م ژووی شت کانم. ئ و شتانی ل نو د قدا د بند ناسنام و پناس ب خودی ه مان ئ و شتانی (ناسنام و پناس کانیان) ل زوت د کر ت.

کمار سگ

مان کی مانووس (ئیبراہیم ئلیوسف) کورد کی عر بینووس و مان ککی ل د زگای (خطوط وطلال للنشر والتوزیع) ل عومانی ئوردن ل سای ۲۰۲۰، ل ۳۶۷ لاپ وو ب برگ کی نگا و نگ شایست و ه لکاری کی مانا ب خش و هاوس نگ ل گ دقکک از او ت وو، ک پیو ندی ب نو وو کی مان ک وو ه پی. ناو نیشان و برگ هیچیان ل نو وو کی دقکک ک متر نیی، ب پیچ و ان وو و کو ناسنام و پناس و کللی چوون نو دق وای، دق چاوی خوئندر پ د کات، ل وز ب خوئندن وو. هزری خوئندر تژی دکن ل وند و مانا و پیام و ه ند و هزرا ندن و بزاف و نیشان و ه مای شت کان، ک ه ند کیان ب ک تاین.

تکنیکی دققه

و کو ل س ر ب رگی دواو ی مان نووسراو تکنیکی نووسینی ئم مان بریتییه ل "سوود و رگرتن ل شوازی بیر وری و ژیا نام، بام ل چوارچ و ی گم ی کی هونری و هاوک ش ی کی ن خ ش نراو و ب زمان کی دوور ل بریندارکردن و ئا زی، تا ز رترین کس بیخو نن و، ب زمانی دیک و رگ دت، چونک مان ک ژمار ی د زی گرگ ل خ د گرت، ک پ شتر ب م دیدگای باسیان ن کراو. دیدگای جیاوازی نوان ژهات و ژئاوا، ئم ش ل چوارچ و ی ب کاره نانی نیشا نکانی جیهانی س گ کان س رچاو د گرت، ک پ شتر ب م ش و ی ب کارن ه نراو".

لم مان قس ک ر و ه قای تخوانی ن و مان ک خودی مان نووس، ل چ ند شو ن ک ئا ماز ب و د کات ک ناوی (ئالان ن قش ب ندیی)، ئ و ئا ماز ب و د کات پیش ک ی نووس ر، نوبانگی ل نووسین ه ی، ه ن د ک ل ل گ ی ف یس بووک و ئا گاداری کار و چالاکیی کانی ئون، کورد و خ ک ی (کوردستانی سوریا ی). ل گوند کانی کوردستان مام ستا بوو، ئ ستا پ نا ه ن د ی ل ئ لمانیا. ب زمانی ع ر بی د نووس ت و زمانی دایکی کوردیی، ه ن د ک ف ر نسی و ئینگلیزیش د زان ت، بام ئ لمانیی ک ی باش نیی و پویستی ب و رگ . خ زاندار و کو کانی ناویان (د شاد و د دار). س ر ب فکری چ پخوازی و شیوعی بوو. ل زار کی و ل ح پ ی س گ ترساو و ه نووک ش ب ه ی ئم ترس و ناتوانت ب ئاسایی پ شوازی ل س گ بکات و ه تا ئ ستاش ئم وایکردوو، د ستی س گ ن ب ت و ئم د خ د روونی ل ئ لمانیا تووشی ک ش ی د کات، ک س گ ت پدا خودان ماف و پار نراو و دواي مندا س گ ب پل ی دت و ئافر تیش ب پل ی سی م.

تکنیکی گ ان و ب ه ز و خو ن ر اد ک شت ئ مش وایکردوو خو ن ر ن توانت د ست ل خو ن د ن و ه گ رت، یان خو ن د ن و ی مان ک ب چ ژ و خو ن ر ب زار ناکات.

مانووس خ ی قس د کات، خ ی شت کان د گ ت و، خ ی پ ئاس ی شت کان د کات و ب یاریان ل د دات، وات کار کت ریکی فر توانا و وز ی کی ب ه ز و خودانی بیر و ری کی فراوان.

ل ت ک شوازی بیر وری و گ ان و ی شت ه قیق کان و ناو است قین کان و شو ن باو ناسراو کان، ل بیر ن کردوو هونری نووسینی مان ه اوچ رخ چیی. ل ب کاره نانی (ک لتوور، ن ریت، ئ فسان، خو و شتی مر ق کان، پ ک هات ی ک م گ، جیاوازی نوان دوو ژینگ ی ژهات و ژئاوایی ئ و ی ل بیر ناچت، ک مر ق

تڻو رڻي سڙڪي باس ڪان. شوازي گڏائڻو لڏڻو گڙائڻو، خيا
لڏيو خيا و وٺاڪرڻي هونريان و ڊرونيان پياد ڊڪات.
ڪساي تي و ڪارڪتري زر لڏڻو مان ڪڍا ٿا ماڙيان پڻ ڊڪرت،
بڻام لڏيري نڪين، خودي مانووس ڪسي سڙڪي و بڻياردري
ڪتايين. وات (قسرڪر و حوڪمڊر و دارٿري نڌڻي مان ڪ
بڻوڻيڪي سڙڪي خودي خي تي).

لڏوا بڻي مان ڪ ڪ ناوي لڏناو (تحت سقف واحد/ لڏر يڪ
بنميچ) گڏم هونرييڪ اشڪوان بڻيار ڊڪوت و لڏوان بڻ
ٿاگا هاتن و خيا ڌا شت ڪانمان بير دڻنڻو و لڏ لاپ ۳۶۲
ٿو شت مان بڻ دڻگڻو، ڪ پڻيونيدي بڻ خيا و واقع،
بڻاگا هاتن و هڻي. هڙارها شت، ڊيان ووداو، گڏڪ ڪش،
بيرڪرڻي وڻي جياواز، اڪرڻ، تسليمبون، ڪچ، پڻيونيدي،
توون بوون، گڏائڻي ووداو مڙووييڪان، ٿينجا تڻيا لڏوا
لاپيڪي مان ڪ و لڏ دواين پڻرگرافدا ڊڪت: ”ٿوڻي لڏپشتر
بڻسرم هاتو، و هم بو، مڙنڊ ڪرڻ بو، بيرڪرڻي وڻيڪي
ساخڻ بو، ڪ لڏي نزيڪ بوومو.“ ٿينجا ڊڪت: ”هاوارام ڊڪرڻ،
ڪچي ڊنگم لڏوڪانمي تڻ ڊڊپڻاند، ڪس نڏبوو گوڏم لڏبگرت،
ٿڳر (گاري/ ناوي يڪمين سڳ و لڏ منڊاڻي و ناتوانت لڏ بير
بڪات) نڏبوواين.“ تا لڏ شوازيڪي ڊيڪي بڻرچاو ڪ بڻاگا
هاتن وڻي و بڻشڪ لڏ هونري نووسيني مان ڊڏبڻت: ”ٿي
نڏفرت لڏو مڏتڪ مڏعون بڻ!“.

لڏدواي ٿم هڻموو گڏائڻو، ڊڪت (ٿم مڏتڪ بو).. خيا
و ترس و نيگرائي و ڊخي ڊروني بو.

ڊڪرت هڙ بڻشڪي مان ڪ لڏووي تڻڪنيڪي و چيرڪڪي
سڙربڻخش بن، ڊسٽپڪ و نڏوڪ و بابت و ڪتاي هڻي،
ڪتاييڪي ڪراو، ڪتاييڪ ڪ چاو واني سڙتاييڪي ڊيڪي نو
ڊڪات. ڪتاييڪ بڻسٽراو تڻو بڻ سڙتاييڪي ڊيڪ. لڏو هڙ
بڻشڪي ٿم چيرڪ و باب تڻي ڪ پڻيونيدي بڻ پڻا بڻري ڪوردڪي
سوري، يان سورييڪو هڻي، ڊيان هورتڪ باب تي ڊيڪي
چيرڪنامڙ لڏڻ بگرت.

لڏيري نڏو (سڳڪي ٿاوايي چڻند ڊسز و بڻوڻيڪي بڻ
خاو نڪي) و (سڳڪي ٿهڻاتي/ سوري ڪ لڏگي گڏائڻي و
بير وڻي سڙرڊمي منڊاڻي و هڙزڪاري و مامستاي تيشي ٿا ماڙ
بڻ ڊڊختي و بڻ مافي و ترس و خراپي سڳ) ڊڪات.

ڪڏ چي؟

زمان له بکاره نلاندل د رد کول وټ چټک نډین کول دی جیوازی فکری و زهني و وټناکردن و مزلند و ټنیا و وټناکردن و وټنډ بڼراو و کانیش له څه د گرت.

(جوناسان کولر) خاوندی پناسیځکی زړه باشی کول و د ټټټ: "کول بریتیی له کول مټټک بابټ، یان پل ک له بوارکي دیاریکراوی ټزموون و وړگیراون، ک له شوو ټک له شوو کان پټیو نډیان بټی کول و هټی، وکو ټامرازکی له ټیکی و بټسوودن له دټربټینی پټیو نډی کانی دیک دا". (جونثان کولر، الشعریة البنیویة، ترجمة السيد امام، دار شرقیات، القاهرة، ٢٠٠٠، ٦٦). له هټمان کاتدا نووسل له پټناو گټیاندنی پټیامک پټنا و وټر کول کان دټبات، ټمټش وا دټکات خوټندر بیر له کردن وټی ټم کولدان بکات. بابټټک بټکار د هټنټ، بټټام مټبټستی دیکټی نټگوتراوی له پټش ټم بابټټ ټاشکراو ټاست وټټیان هټی.

ټیټری کول، یان له کول د کردنی شټکان د گرت وټ و کول بټرانټلر ټټمز له ټیټری د رککردن (الادراک) بټکاره نراو، ټمټی دوا ییان پټی وای بټرکردن وټ له سر شوټی ټنیا زمانی نټو ټټی وودټات. یانژی هاندانک له پوختی ټمسیلیی زهنی کان. فر هټند وکو شټ گریمان کراو کان و ټمسیلی ماندار و وټسټ ټمټریاریی کان. (Jared, D, Poh, R.P.y, and Paivio, A., LI and L2 picture naming in Mandarin- English bilinguals: A test of bilingual dual coding theory. Bilingualism: language and cognition 16, 2013, 383- 396)

له و پټیټی زمان بریتیی له کول دی هټمټجری زمان له ناو وټ و زمان له دټر وټ. کول کانی نټو دټق هټندکیان زهني و فکرین و نټبڼراون، هټندکیشیان بڼراون و ټو شټانن ک له دټر وټی سیستټمی زماندا هټن.

له کاتټکدا ټیټری کول دوو سټرټیټ کردی د رککردن له یټکټی ټمسیلی نټو ټټی پټکدټ و له دوو گټټ چارټ سر د کرت یټکټمیان: سیستټمی گوتن له زمان تایبټټ له ټمسیلی زمان و چارټ سرټی هټموو کټش کان له نټویاندا قسټکردن و گفتوگټ بټکار دټت. دوو میشیان سیستټمکی نازمانی و (وټناکردن)، تایبټټ له ټگټیشنی ووداو کان و پټکهاټ نا زمانی کان، ټمټش ټمسیلی زهني و وټناکردن شو یټک له دټرکی سټرکی ټمسیلکرن له دټر وټی زمان.

پټویستټ ټاماژټ بټو بکټم، ک سیستټمی کول له نټو زماندا فر هټند و ټرک و وټناکردن، وکو چټن له دټر وټی زمانیش وکو شټکی هټقیقی هټی و دټهټنټټ نټو زمانی دټق و ټنگ مانا و مټبټستی دیکټی جیواز له پټکهاټ سروشتیی باو کټی ټټشی پټبدرټ.

بہ نمودن (سگ) ہوو کی سروشٹی و لہ دہرو و ونا کردن و لہ ن و زمانہ ہا، شت کی سروشٹی، بہام کہ دہہ نرہ ن و زمانہ نگہ نم (سگ) مانا و کہد و شتی جیاوازتر لہ خودی خہی پہ بدرہت، (سگ) بہمانای شت کی خراپ، پیس، دہ، ئیہانہ، سووکایہ تی لہ ن و ہند کہ کہلتوور بہکار بہت، ئمہ لہ شووی داہشتن و بہکارہہنان لہ ن و سیستہ می زمانہا دروست دہ بہت.

واتہ دہکرت نووسہر کہدہکان دہستکاری بکات، مانای زہنی و فکری و کہلتووری پہ بدات، لہ مانا استہ قینہ کہی بیگہہہت بہ مانای وناکراو، مہزند و گریمانہی شتی جیاوازتر لہ خہی پہ بدرہت.

بہی وکو (رومان جاکہ بسن) ئاماژہی پہ کردووہ شہش بنہمای سہر کی ہہی بہ لہکدانہوی گوتاری زمان و بہکارہہنان و ئہرکی لہ ن و دہقدا، کہ پم وایہ ئمانہ دہبنہ سہرہتایہ کی گرنگ بہ ناسینہ و لہکدانہوی کہدہکانیش لہوانہ:

۱- نہرہر پہیامی ہہچووانہ.

۲- پہیام، پہیامی شیعری

۳- وہرگر، پہیامی کارتہ کردن

۴- کہناہی پہیام.

۵- سہرچاوہ، پہیامی سہرچاوہ کہ

۶- زمانہی پہیام و سفیہ کہ

[/https://www.facebook.com/lissaniyat/posts/%D9%88%D8%B8%D8%A7](https://www.facebook.com/lissaniyat/posts/%D9%88%D8%B8%D8%A7)

کردہی پہیوہ ندیکردن یہ کہ کہ لہ ئامانج و مہ بہستہ سہر کیہکانی دہق و ئامانج لہم ئوویہ نووسہر چہن دہتوانہت پہیوہ ندیہ کی سہر کہوتوو لہ نمایش و کارتہ کردن و ہاندناہ خوہنہر دروست بکات و لہہمان کا تیشدا بہکارہہنانی کہدی جیاواز لہ پناو بہخشینی دہرفت و زہمینہ بہکار بہنہت بہ ئووی خوہنہر بیر بکاتہ و و شتہکان لہک بداتہ و. وہنہکانی نہو دہق، یان شتہ وناکراوہکان وا دہکات کردہی پہیوہ ندیہ تہمسیلیہ کی نہوخہی بہت. ہہروہا ہہفتار و ہہشتہ کی ہہمزی لہ خہ دہگرہت، پشت بہنہوہہ کی تہمسیلی کردنہ کہ دہ بہستہت. ئمہش وا دہکات بیر لہ ہہسوہاندنی شیکردنہوی ہہفتاری ہہمزی بکات. (D.H. Mellor, Ways of Communicating, Cambrige Universty Press, 1990, 4).

دہقی (کہماری سگ) لہتہک ئاماژہ کردن و بہکارہہنانی بابہت، ئو شتہ ہہستہہکراوہ ہہققیہ شہ کہ ہہموومان دہتوانین بیانبینین، بہام نووسہر لہئاستہ کی دیکہی زمانہ ئمہ شتہانہ بہکاردہہنہت، کہ پہیوہندی بہ ناوہوی خودی زمانہ کہ و ئاستہکانی

هه‌یه، ئه‌ویش بریتیی له (مانا و مه‌به‌ست و وه‌ناکردن و شته‌ زه‌نی و فکرییه‌کان و په‌یام و شته‌ نا‌استه‌وه‌کان)، هه‌نده‌ک ناوی ده‌نه‌ن ته‌کنیکی نووسین، من په‌ی ده‌مه‌ه‌زی په‌ویستی به‌ره‌مه‌ه‌نانه‌ی گوتاری ده‌ق.

(۲-۲)

که‌ده‌کانی مه‌ه‌نی (که‌ماری سه‌گ)

ئه‌م مه‌ه‌ه‌مانه‌ ژماره‌یه‌کی زه‌ر که‌دی ته‌دایه‌، که‌ده‌کان هه‌نده‌کیان به‌ئاسانه‌ی ده‌بهره‌ن و هه‌به‌ست په‌ ده‌که‌نه‌، هه‌نده‌کیشیان په‌ویستی به‌ له‌وردبوونه‌وه‌ی قوو. من له‌ره‌دا ته‌نیا هه‌نده‌کیان ئاماژه‌ په‌ ده‌که‌م:

به‌هه‌شته‌ی په‌ناهه‌نده‌ و ده‌زخه‌ی ته‌هه‌هات

په‌یامی گوتاری ئه‌م مه‌ه‌مانه‌ کارکرکردنه‌ له‌باریه‌ی ده‌خه‌ی ده‌روونی و که‌لتووری و نه‌ریت و ناسین و ناسنامه‌ی که‌سه‌ک/ یان گروپه‌ک و که‌لتووره‌ک و وه‌هاتکه‌ و پتریش له‌وانه‌ی په‌ناهه‌نده‌نه‌، له‌ ده‌زخه‌ی ته‌هه‌هات/ سوریا ده‌رباز ده‌بن به‌ره‌و به‌هه‌شته‌ی ئه‌وروپا و ته‌ژئاوا ده‌چن. له‌وه‌ له‌ته‌که‌ هه‌موو شته‌ جوانه‌کان، وه‌به‌وه‌ی ده‌چیه‌یه‌تی مامه‌که‌که‌نه‌ کردن له‌گه‌ه‌ گیانه‌وه‌ر و به‌تایبه‌تی سه‌گ ده‌بنه‌وه‌. ئه‌مه‌ش په‌شوازیکردن و له‌هه‌مان گاهیشه‌ ته‌تکرده‌نه‌وه‌ی ته‌دایه‌.

به‌ ئه‌وه‌ی په‌که‌هاته‌ و زمان و ته‌کنیکی مه‌ه‌مانه‌که‌ له‌ئاسته‌کی سه‌رنجه‌اکه‌ش به‌ته‌، به‌شه‌هوازکه‌ به‌راوردی ده‌خه‌ی سه‌گ له‌ ته‌هه‌هات و ته‌ژئاوا ده‌کاته‌، که‌ مه‌ه‌ به‌ره‌و فه‌لسه‌فه‌یه‌کی جیاوازتر له‌ هه‌قیقه‌تی (سه‌گ، یان ناسنامه‌ی سه‌گه‌وون) ده‌هاته‌. له‌ یه‌که‌که‌ له‌ ئاماژه‌ هونه‌رییه‌کان، که‌ دواتر ده‌به‌ته‌ ئاماژه‌یه‌کی فکری قوو به‌زمانه‌کی به‌که‌جار ساد، که‌ هه‌موومان له‌ئاستی ته‌شبه‌یری جیاواز ده‌توانین ته‌ی به‌گه‌ین، که‌ ده‌ته‌ته‌:

“سه‌گ په‌ناهه‌نده‌ نییه‌ لای من، من لای سه‌گ په‌ناهه‌نده‌م.” لای گه‌له‌که‌ ئه‌مه‌ قسه‌یه‌کی ئاساییه‌، به‌ئام له‌کردنه‌وه‌دا ته‌روانینه‌کی فکری و ده‌روونی و کاردانه‌وه‌ی به‌هه‌زه‌ ته‌دایه‌. هه‌ز له‌ ئا‌هه‌زی و جه‌که‌نه‌نه‌وه‌ی زمان نییه‌، هونه‌ر ئه‌وه‌ی فکری قوو به‌ زمانه‌کی به‌ته‌یت.

یان له‌باریه‌ ترس، ئه‌و ترسه‌ی له‌ ته‌هه‌هاتدا هه‌موو که‌سه‌کی کردته‌ (بنیاده‌مه‌کی سه‌رکه‌تکه‌راوی ده‌روونه‌شکاوی قرت‌هه‌راو له‌ سه‌نه‌یه‌تی) ده‌ته‌ته‌:

“ترس خراپترین گژاوی دِروونیی”، “لِ مندا ییِو لِ ترسی ئِم م تَک یِ لِخ و هاوارم دِکرد”، “ ئِگَر بِ مانگِک ئِم گیان و ران مان بِ فربوونی ترس بناردبایِ ژهات ” لِ “و تَک مان ه موو شتِک و کو بنیادِم دِ ترسِت، ک ه یِ ن ترسِت، ه تا پ لیس دِ ترسِت، و زیر دِ ترسِت، ت نیا خودی س ر کیش دِ ترسِت”.

لِ بار ی دِخی دِروونی و ه قیق تی پ نا ه ند ی سوری لِ ئ لمانیا دِ ب ژت:

“ئِم نام یِن، بِ نیشتمان یِن، ه ی چ ناو نیشان کی دیک نیی، بِ ئ و ی بچین س ر ی، ئِگَر ئ لمان کان دِ رمان بکن”.

ئِم ناک کی و مملان یِ دِروونیی ب رد وام دِ ب ت، ه ز ی گوزارشت و دِ رب یِن زمان وانیی ک ب س تراو ت و بِ چیر کی س گ، ئ و س گان ی لِ ژئاوا ه موو ماف کیان ه ی و ئ و مر فانی لِ ژهات لِ س گ خراپتر س رکوت دِ کر ن. س ربار ی ناک کی لِ ن و ان ک ل تووری ژهات ی لِ بار ی بِ س گکردنی ه موو شتِک و ک ل تووری ژئاوایی و گ و ر کردنی ه موو شتِک، ت نیا گیان و ر کان یان لِ مر ف زل گیراوترن و مافیان ه ی. لِ س ر تا تا کو ک تایی و کو پ نا ه ند یِک لِ و ناک کی و مملان یِ دِروونیی دِ ژیت و تووشی چ ندین فشار و ل کدان و و پ لیس و دادگا و گریمان و ک ش ی ب رد وام دِ ب ت.

یاسای نو و شوخی نو

ه قایتخوان ک خودی نوو س ر (ئبراهیم یوسف) ناوی ه قیقی و کار کت ر و شو ن و ووداوی است قین شی ب کار ه ناو، چونک ئ و پشت بِ ت کنیکی گ ان و ی بیر و ری دِ ب ست ت. ئ و لِ شو ن کی نوی جیاواز، دِ ک و ت ب رد م گژاوی یاسای نو ش. یاسای پ لیس و د و ت، یاسای ش قام، یاسای پ یو ندیی ک م ی ی تی کان، یاسای شو ژ یانی نو، یاسای مام کردن ل گ س گ و گیان و ر ب خ ت و ر خودان ناسنام ی تایب تی. ئ م ی دوا ییان گ ان ب دوا ی پ ناس کردن و ی چ مکی (مر قبوون و گیان و ر ناسی).

دِ ب ژت:

“د مگوت پ لیس لِ ه ر شو ن ک بن، ت ق ن رن”. و “دروستک رانی توندوتیژی خودی ب رپر س کان”. پ ش ئ و ی ب ژت ت و او م ان ک ک تایی هات مردنی ئ و س گ ب و فای ی خا و ن ک ی (بیانکا) ک ه ولی خ کوشتن د دات، دوا ی پشکنیی پ لیس و داد و ری و پزیشک دِ رد ک و ت “س گ ک ب داخ و نازار و مردوو، ئ م ش ئ و کات

وویداو ک پش ئوئی بگات ما هی قاتیخوان". تا دگات ئوئی
ب راوردی سگی پللیس دکات، ک چن ل سوریا دزگای ه والگری ب
ئازاردان و سزادان و کوشتنی بره سستکارانی ژلم ب کاریان
هناون. له مان کاتدا نووسر دمانبات ن و باب تکی ی کجار
گرنگ و هستیار ئویش ئوئی:

"و رگ سودانیی ک گوئی لیان دب، نگی دموچاوی محامیی
کورد ک گ، ئو ل دموچاوی د رکوت، ک هست ب ناخشی و
دگیری بکات، ک دبست کوردک تاوانی کردوو".

ئینجا نووسر، ک خی قسکان دگت و دت:
"من کوئی شنبری کی ک نم، پروردی کی س نم ه بو، مر
لای من پیرز، ئازاری مروول ی کم نداو، و کو چن باو کم فری
کردوو".

ب ئوئی ل مان ک ناسنام ی کوردبوون بکات ه مای کی س کی
دق ک، بام ناتوانت ئو و بشارت و ک ئو کورد، کوردیش ل
تاوانکردن دوورن، خاوی نی شنبری کی ک نی ئاشت وایی و زگرتنی
مرق و دوور ل توندوتیژی و کوشتن و ئازاردانی ئوانی دیک،
ئوان ئگ ر مروولش بن، ئازاریان نادات.

نووسر ک سیک نیی ب شوو ی کی س زدارانی خراپ، تووند و،
د مارگیرانی ش فیانیان بیر بکات و، نخر ئو و تیا مرق و
ه موو هستکانی ل ن و دق ک ل خودی مرق و چمک و ئرک و
نیی تی مرقانی س رچاوی گرتوو.

ل دق ک دا د رد ک و ت یاسای نوئی ئلمانیا، مرقانی، بام
ب پناه ند ی ک نو ی، و کو چن شو ن ک و د وروب ر و مرق و
سگ و دیوار و ش قام و پلیس و ها توچ و شو ی زیان و ورزش و
خو ن و و زمان و بیرکردن و و نریتیش جیاوازن. ئمان و
دیان دیارد و هورتک باب ی دیک خودنای ک دی تایب تی خیانن.
ک دکان نهی شت ن گوتراو کانمان پ ئاشنا د ک ن.

ئم ه ست مر یانی (ئبراهیم یوسف) و کو پناه ند و قیران و
ک ش د روونی و ئخلاق و مژوو یی کانی نوان دوو ک لتووری جیاواز
ل مان ک دا ل لگی پ یو ندیی کانی ل گ ئافر تکی ئلمان
قز رد (بیانکا شنیدر) دبست پ دکات، ئم ئافر ت یارم تی
فربوونی زمانی ئلمانی دات، ئافر ت ک خشی ناسنام ی کی
تایب ت و ئا زیی د روونی و اکردن ل پ یو ندیی
ک م ی تی کانی ه ی.

سگ مزی شارستانیی کان

(ئىبراھىم يوسف) لى خاا و تى نيا لى پىناو دروستکردنى ژينگى يىكى ئىددى بى سىگى بى دىزىندى وى گىگى يىك و وىكو كىرىستى و ئامرىك بىكار نىھناو تاكو بىروا و بىرىك و وىناكردنى دىقكى ئىددى بى بىرھىم بىھىت، سىگ لى قاىپىتخوانى ئىمانىك (كىمارى سىگ) پىيوىندىكى قووتىر و ماناىكى فرىتر و گوتارىكى جىياوازترى لى خودى سىروشتى سىگ وىكو دىياردى و بوونى وىرىكى سىروشتى ھىيى. زمانىكى سادى، بىئام قووتى لى مانا و مىبىست، زمانىك ھانى خوئىران دىدات، خىيان بىز نىكەن و ووداوىكان بى ئاسانى وىرگىرن و لىكداننى وىكانىيان وىكو فىكر و ئىنتىما و ناكىكى بى شارستانىيىتى دىيارىكان بىكار بىھىنن. لىزىر شوئىنى پىويستى خوئىرن كىددىكان بىكا تىو.

سڳ لڙم دڦڦ ئڊد بید دا ، هَما و نیشا نہ یی کی زہنی و فکریی بہ
بوونی ئم گیانہ ور رہ لہ ک نہ وو تا کو ئستا لہ نو شارستانی تی
تھئی تی و تھئا وای.

لهم دَفِّدَا سَگ لَ چوارچَـو سَروشتیَ باوِکَ دَرْدَچَـت، دَـبَـت
 مَز بَـ فِتار و نَـریت و کَـلِـتوور و ناسنامَ مَرِـفَـکَـن، نَـو
 لَـگَـی گَـانَـو و گَـانَـو بَـ سَـرِـدَـمِـنِـدایِ، نَـماژَ بَـ سَـگ
 لَـ نَـشَـکَـوت و کَـو هَـمایِـکی نَـایِـنی دَـکَـت، سَـگ لَـ کَـمَـنَـگَـی و کَـو
 کَـرِـسَـتَـیِـکی باو بَـدَـسَـت چِـنَـد کَـمَـنَـایِـتَـیِـکَـن گَـوزارِـشَـتی لَـکَـراوِ،
 سَـگ و کَـو کَـرِـسَـتَـیِـکی بَـکارِـهَـنَـراوی جَـنَـگ، زِـنِـدَـان، نَـیْـنَـجَا سَـگ و کَـو
 بَـوَنَـکی پَـلَـ دَـو لَـدَـوایِ (مَـنَـدَـا) لَـ نَـلَـمَـانِـیا و نَـوِـرَـوِـپَا دَـت.

مەژووی سەگ، بە وردی دەگەتتوو، زانیارییەکان پشت بە سەرچاوە مەعریفیی ئێدەبی و سیاسی و کەمەلایی تی و دەرروونی و گیانەوێردەستی و هەتا هەواڵەکانی ئەگەیانە دەبەستت، لە گەڵانەویدا پەیمان دەت ئەم ئەمز و نیشانە ئێدەبییە لە دوای پشکنین و خوێندنەوەی دەیان سەرچاوە بەرھەمھێناوە، سەرباری سوود وەرگرتن لە دەستەکە کە ئافرەتەکی ئەلمانییە. ئەم ئافرەتە لەلایەکی سەرچاوەیە و لەلایەکی دیکەش ناسنامیە بە بەدیھەنانی کردەی بەیوێندیکردن و ئینجا گەڵان بەدوای دەزینەوەی ناسنامی سەگ.

لے تہی پھاسے و بایہی خی سہگ و سازدانی پڑی جیہانی سہگ،
 نایشار پتہ و کہ ناکہ کی و تہ وانی (ٹائیپنی و کہ مہائیپتی) لہ نہ و
 خزانہ کہی و کہ پکھاتیپہ کی پڑھائی لہ بارہی مامہ پکھاتیپہ لہ گہ
 سہگ لہ پڑ وروپا ہہی و دہاتی: "خانہ واد کہ م خاوی نی پشیری
 ٹایپین، بہام ہیچ کام لہم ہہ وانی نہ گہیشتہ تاموچہ لہ
 مامہ پکھاتیپہ لہ گہیشتہ و کردنی سہگ". لہ کاتہ کدا پڑ و ناسنامہ کی خی
 بہم شہوہی و سف دہاتی: "مہ سہل کہ پڑیوہندی بہ ٹایپنہ و نیہ،
 من کہ سہ کی عیلمانیم، پڑیوہندی بہ جیہانی ٹایپنہ و نیہ، بہام

کسکی مولحیدیش نیم."

چیرک و گانان و بکاره نانی سگ و کو مزر ب دزین و ی
گاکانی پ یو ندی کردن و لکدان و داب شکردن و ی س ر ل نو
فکر و کلتوور کان، ئ و ل قس کردن ل س ر سگ ئ و مان نیشان
دات، ک ب شک ل چ نی تی مام کردن پ یو ندی ب شنبیری
ئایینی خزان کان و ه ی. ئ و پناس ی خشی و کو کسکی
عیلمانی، ک مولحید نی نمایش دکات.

"سگ ل جیهانی گزپرستیدا داک کی ل خا و نکانی دژی کسانی
بگان دکات و ت نیا دژی سگ بگان کانیش د و ست و". ت نیا
دگات ئ و ی ب ت "لکانیکس سا ی ۲۰۱۰ و کو سگ ک ب ت مزی
خپشانندانانی ی ن". ل ئامار ب ئازای تی ئم سگ،
دب ستن و ب ه ما و نیشان ی کی دیک ی زیندووی و ت ک ی و
ک د کی جیاواز تر ل ک د ئاسای ک ی ل بار ی سگ پ دات و
د ت: "ک ش ش ل و ت ک م د ستی پ کرد، ئاوات خواز بووم
خپشانندانان ه ر ی ک یان سگ کی اه نرا و ل گ خ ی بات، تا کو
بیان پار ز ت". ئم جیاوازی ه ما و نیشان ی ب ئینمای سگ،
سگ و کو بوون و ر کی با ی ه ستیار و د س ز و خزم تگوزار و
خوادنی ه زی قوربانیدان، ئینجا ک دی ناسنام ش ب سگ ل
د ب ت مزی خپشانندانانی ی ن و ل ه مان گاشدا ک دی
سگ کی دیک، ک ت نیا (خزی و ئاوات) ئویش پ یو ندی ب ششی
سوریا ه ی.

مزر ب کاه نرا و کانی ب راورد ل نوان مر ف و مر ف، کلتوور و
کلتوور، ژینگ و جوگرافیای جیاواز بکاره نا و. ل ه ن د ک شو
سگ سیف ت گیان و ری ک ی د گ ت، ب شتی کی دیک ی نریک ل مر ف
ئم ک د کی ماناداری زهنیی، نو ن رای تی فکر و م ب ست و
گوتار کی جیاواز ل سروشت با و ک ی خشی دکات.

لیری ن ک ی ن، ئ و ک قوربانی سیاس ت ل و ت کی س ر کوتکاری
پلیسی، ئامار ب و دکات ک "ب ر و ما بووم و فکر ل و
د کرد و ک ئ وروپایید کان چ ند با ی خ ب سگ کانیان د د ن، ک چی
ل و ت ک مان ج ن کان تایب تکران ب ئی کودی ت ای ژم و
و رگرتنی د س ت، ج ن کانی دیک ش ل بیرکراون ه تا ج ن
ئاین کانیش با ی خیان ن ما و. ئ ی خودای ل ر (ئ وروپا) س گیش
ج ن یان ه ی."

ل ر دا ک د و مزر و نیشان کان شتی جیاواز تر ل جیهانی س گمان پ
د ب خشن.

پېلیس و لیککینډو

لایښکی دیکه ئوویډ دواي ئووی (بیانکا شنیدر) تووشی وو دواي خکوشتن دت و سگگکشی دواي ئم وو دواي تووشی دخی دروونی دبت و لداخی خاوښکی گیان لددست دات، بم هکارو (ئالان نښبندی/ هقایتخوانی مانکه/ نووسر/ خودی ئیبراهیم یوسف) لایښ پېلیس و دگیرت و تووسی لیککینډو دت، لم بوار دیان وو دواي، که پویو ندی ب پېلیس و سزا و لیککینډو و پشکین و ترس و سزا و نیگرانی لښوان ژهات و ژئاوا بکار دنت، وکو شتکانی دیکش هریکک لکم دیارد و دخی دروونیانای هی، دکریت کدک و پتر ل کدکیان هبت. ئم پویوسته ب هزی گوزارشت و برههه نانی گوتاری دق.

گرنګترین خا ئووی (سگگک) بهی پویو ندی بههز و سز و ئینتما لگډ خاوښکی تووشی ککش دروونی و ناختی دت و لداخ و پزاریدو دتپت (دمرت). ئم نیشان و همایکشی زهنی قوو سبارت ب پویو ندی (مانووس، بیانکای ئلمان، سگ، پېلیس و لیککینډو، دادپروړی و بادستی یاسا، فتاری پېلیس و سګی پېلیس و مرغان هسوکوتی پېلیس و پشکین. تاد...).

ل پېلیس خان ددردچن و پیان دبتژن "ته هیچ تاوانکت نه کردوو، سگگک خی مردوو و بیانکاش چاوی هه ناو". ل درژی ئم وو دواي پنا و برههه ما و کدکی دیکه دبات و دبتژت: " ل ګا باسی دساتی سګ و ترس لسمګمان کرد، هه نند باسی ئفسری پېلیسمان نه کرد که کسکی میهر بان بوو... سګی ئر عاقه". ئم گوزارشت که تایی لباری سگگک بچوونی کوکیت، (عق) همای ب دنیایکی جیاواز ل جیهانی سرکوتکردن و بکاره نانی سګ ب نازاردانی مرغان کان ل (زیندانی بارګای هوالګری سوریا). مېستم ئووی ئم کد و نیشان زمانه وانیان ئوومان ب ددردخن، که مانووس است مژووی سګ، فتار و ککش و پګی سګ دگتتو، بام لیری نه کردوو که سګ لکم دوو کلتوور جیاواز دا ب دوو ئرکی جیاواز بکاره نراو. کدی سګ دکریت کدی خودی مرغیش بت، یان هگگاووی فتاری مرغ و سګ بت.

پېلیس ب دزینډو تاوان بکاری دهنت و پېلیس ل سوریا ب نازاردانی برههه لستکار سیاسییکانیان بکاری دهنت و ل یان سګ دبتت مزی قوربانی و هاوکاری مرغ.

تاوانی سہکسی سگ

پہیو ندی خہشی وستی و سہکس دوو باہتی گرنگ و دوو کدی کارای نہی و دہقی ہمان و چیرک و شیعرن، مہرج نیہ نووسہر ئم کدہ و کو بہشک لہ ہفتار و خواستی خہی بہکار بہہنت، بہکو دوو باہتن، سہرتاپای مرہقایہ تی بہدرہزایی مہژوو دووچاری کاردانہ و بہکارہہنان و کارہسات و ئاسودہیی دہروونی و کہشی ئہخلاقی و کہمہاہی تی و خودیشی کردووہ۔ سہکس بہشکک لہ پکھاتہ جہسہتی و دہروونی و خواست و چہژی مرہق، ئم دیاردہی لہ ہژہہاہتدا جہرکک و لہ ہژہاہا جہرکی دیکہیہ۔

(ئبراہیم یوسف) لہ ہمانی (کہماری سگ) دا ئم پہیو ندیہ لہنہوان مرہقہکان و ئینجا لہنہوان گیانہوہرانیشی نمایش کردووہ۔ کدک دروست دہکات، کہ سہکسی سگ بہ رزامندی خاوانہکانیان کارکی ہفہیہ۔ کدی ئم باسہ ئوہیہ، ئافرت بہئارہزووی خہی سہکس دہکات، کچی سگ ہگہ پدراو نیہ، سگکک دیکہ بہ ئارہزووی خہی سہکسی لہگہ بکات۔

پہیو ندی قسہکری سہرکی و ہگہوہی یہکم و پاہانہی فرہزان و فرہئرک و تہوانین و فکرہ، باسی ئوہشہو دہکات کہ لہہژی جیہانی سگ لہگہ ئافرہتہ ئلمانیہ شہخکک پہیو ندی و وہناکردنہکی سہکسی دروست دہہت۔

دواتر کہشی بہزہر سہکس کردنی سگک لہگہ سگکک دیکہ ئماژہ پہ دہکات، کہ چہن ئم دہہتہ کہشیہکی یاسایی و خاوانہی سہگی گایراو، سکالای یاسایی لہسہر سگی گانکہر تہمار دہکات، خوہنہری وریا لہ کدی وہنہ کہمیدیہک دہردہچہت و زیرانہ سہیری زہمینہسازی پہیو ندی جدی نہوان دوو سگ دہکات۔

لہ گہانہوہی ووداوہکاندا ئوہ ئماژہ پہ دہکات، کہ دراوسہیہک سکالای یاسایی لہدژی دراوسہیہک یان تہمار دہکات، لہہر ئوہی سگکک یان لہلایہن سہگی ئوانی دیکہوہ سہکسی لہگہ کراوہ، بہ ئوہی پرسیان پہ بکہن، مہسہلکہش پہیو ندی بہوہ ہہیہ حہز لہ ہگہزی سگک گانکہرکک ناکہن۔ لہکاتہدا وکو ہمانووس ئماژہی پہکردووہ و دہہت "ئافرہکانیان ئازادن لہوہی بہ چ جہرکک و لہکک سکیان پہ دہہت"۔ بہہا گیانہوہرکانیان ہگہ پدراو نیہ، ئم کدکک پہیو ندی بہ عہق و کلتور و شہوہزانی کہمہگہوہ ہہیہ۔

کدی سگ وکو قوربانی

لہنہو ہمانہکدا کہ سہربرد و مہژوو سگ و پہیو ندیہکانی ئم گیانہوہر بہ ہاوہہاتیان و پناہہند و کلتوری جیاوازہو

دځگه درېټه و، سږگ چنده پلټي کي برزي له کلتووري ژباړاوا پر دراوه و برکړد و سږگ وکو گيان و ورکي خه شېختي خوداني پلټي کي زلگيراوه، له همان کاتدا ه ما و نيشان ي کي ز قيش به قورباني وکو کړست و شته کي به کاره نراوي نمايشکراوه، به تايد تي له سرده مي جنگ و بينيمان وسکان به سدان سگيان به ته قانده و تانک و هله کاني دوزمنايان به کار ه ناوه و مينه ژيان دکن به ته قانده و. نه م کدکي دیکه ک مرق چنده دندانه سږگ به کوشتي مرق به کارده ه نن و پيشه لي مافي گيان و ورانيش دکن. نه م کد و ه ما و نيشان ي ک به کړست و شته ک (دنده ي و تاوانکاري مرق) نيشان ددات و سږگ وکو نه م ر کي قورباني و جگي به ز يي ثاماره ي پرکراوه، له کاتدا نه مانه ديان نمونه ي دیکي ته دايه ک ثاماره و ه مای به (شک و دسه بات و پگ و هزي) سږگ. ته نيا ناو نيشاني نه مانه ک ش، ک ناو نراوه (ک ماري سږگ) ثاماره و ه ما و کدکي استه و خ ي به نيشانداني پگ و دسه بات و هزي سږگ له کلتوور و ک م مگه جياواز کان.

نه مانووس دت: "سږگ به خراپي و به دي له دايک نابن، به کو نه م و له سږگ کان دکن خراپ بن، يان باش. ". له م ثاماره ي دا نه و مان په د به ژرته، ک مرق ژينگي سږگ ک دگگت و دروستکاري د خ کان، نه خودي سږگ کان. سږگ به پاکی و به تاوان دترکن. کدک نه و ي ه رچنده نه و له مندا يي و له ح پي سږگ ته قيو، به م سږگ گيان و ورک به سروشت به باشي دته ژيان و مرق کدکاني دگگت.

(نه مانووس/ تالان نه قشبه ندي/ ئبراهيم يوسف) نزیکي چوارسډ لاپي له بار ي سږگ و جرکاني و سايکه له ژيا و م ژوو و ک ش و پيو ندي کاني سږگ و مرق له دوو شارستانه تي جياوازدا نووسیو، کچي (بيانکا) نه لمانی ک له گگي سږگ ک يي و د به ته هاو ي پي دت: "شنيبري کي ه ژار و ک مت له بار ي سږگ ه ي".

کدي زمان

زمان ي کک له کد گرنک و ديار کاني نه و دق، نه مانووس به دوو جر له م به ست و کاریگري و تواناي زمان له بيناکردني ته کنیکي نه مانه ک و ئيجا وکو نامرازک به به ديه ناني (کردي پيو نديکردن) پنه ي و به زمان و کدکاني بردوو.

له نه و نه مانا کدا له چدين شو نه ثاماره به زمان وکو نامرازي پيو نديکردن و گياندن و ته گيشتن و خ له قالبدان و گ شگيري و له دسداني تواناي ته گياندن و ته گيشتن ثاماره پکړدوو.

دښت " لښکري بکاره نانی قاموسی ئېلېکترېنی بېرمانۍ کی ناک نام يکم نووسی".

" تېر خوښواری لېر زمانې کېت، فېره نگی زمانې کېت بایي ئېو ناکات لې هېوایي ئېلمانی بگیت و یان لې هېوایي سادی تېر فزیه نیش بگیت... لې ناخوې هېستم بې ئازار کی توند کرد...".

سرباری ئېوېش لې چنډ شوېنډکدا بېمېست بې ئېوې دوو شت بېلمېنت، هېندېک دېستېواژې پېندی کوردی بې کوردی دېنووست، یان هېندېک ناوی کوردی بېکار دېهېنت، دیار ئېمېش نیشانی بې گوزارشت لې هېندېک کېدی دیکې لښکري زمانېوې، وېکو:

یېکمې: بې ئېوې کېدی هېوونی زمانی کوردی و ناوی کوردی و بوونی (نېتېوې و ناسنامې نېتېوې) لې ئاکامی بکاره نانی زمان، نېک بکاره نانی سیاست و مېژوو بېلمېنت، وېکو ناوی (گازی و شیا و دېشاد و دېدار و ئالان.. تاد).

دووېمې: پېمان دېت کېدی دووېم پېیوېندی بې جیهانی کوردیېوې هېیې سېبارت بې سېگ و پېیوېندی لېگې ئېم گیانېوېر و کاردانېوې لېسېر نېریت و ئېفتار و بېرکړنېوې تاکی کوردی و کېمېگري کوردستانی.

کېدی زمان یېکېکې لېو کېدې دووبارې بکاره نېراوېکې نېوې مانېکې، ئامانج و مېستې جیاواز دېگېیېنت، گوتاری زمان، گوتارېکی فرې هېند و شېواز. گوتارېکې پېیوېندی بې هزر و زهن و وېناکړنی شتېکان لېنېو زمانېوې هېیې.

کېدی زمان بریتیې لې:

کېدی پېیوېندیکردن بې دېوروبېر.

کېدی تېگېشتن و لېکدانېوې

کېدی ئاخوتن و گېتوگې لېگې ئېوانی دیکې.

کېدی زمانې سېگ

کېدی ساخکردنېوې

کېدی ناسنامې نېتېوې (کوردی) و (ئېلمانی) و (عېرېبی) بې نموونې. بې نموونې ئامازې بېوې دېکات، کې بوونی دیالېکتيک مانای دېوېمېندی خودی زمانېکېیې، کورد چېندین دیالېکتيکی وېکو کرمانجی و سېرانی و زازایی و کېرمېشانی و گېران.. هېیې

کېدی زانینی چېند زمانېکې

کېدی خوښندن و کېرسی زمان

کېدی سایکېلېزای زمانې سېگ

کېدی زمانې سېگ

ما ننووس د بئژت " چوارس د هزی سگ ه ی سگ زمانی خ ی ه ی،
ه رو ها ک دی خ شیان ه ی، ل تو ژین و ی ک د رک و توو سگ ن زد
کرد ی ئا مازی ه ی، ل ن یو یاندا داوا کردنی خواردن، خوار دن و،
یان داوای یاری کردن و کردن و ی د رگا..".

ب ئم ئا مازی، گ رن گ ل پ ن ا و گ ا ن ب د وای د زین و و
شیکردن و ی ک د ک، ک پ م ا ن د ت ئ ی م ر ف ل و ب گ، س گ و ک و
گیا ن و ر ک زمانی تایب تی ئا مازی ه ی، ل پ ن ا و ب دی ه نانی
کرد ی پ یو ن د ی ک ر د ب د و ر و ب ر ک ی خ ی ئم ئا م ا ز ا ن
ب ک ا ر د ه ن ت، ک ر د ک ا ن ی ش ی ه م ج ر و ب ر ی ت ی ن ل داوا کردن و
ئا گ ا د ا ر ک ر د ن و و خ و ا س ت و پ ی و ی س ت ی و ت و و ی و ی و ت ک ر د ن و و ت ا د.
ئ م ک د و ا ل م ر ف د ک ا ت و ر د ت ر ل ک د ی پ یو ن د ی ک ا ن ی ل گ
گیا ن و ر ا ن ب و ا ن ت، ف ک ر ی ا ن ل ب ک ا ت و و و ش ی ک ا ر ی ا ن ب ک ا ت. ئ م
ک د ل ک ر د و د ا پ ی و ی س ت ی ب ک ر د ی (ت گ ی ش ت ن، ش ی ک ر د ن و و و ح و و ک م
و ب ی ا ر) ه ی.

ل ئا م ا ز و ب ک ا ر ه نانی زمانی گ و ت ا ر ک ی گ ر ن گ م ا ن پ ئا ش ن ا
د ک ا ت، ک د ت:

س ر و ش ت ی م ر ف ه م و و ی ی ک، ز م ا ن ک ا ن ل ک م ا ن ج ی ا ن ا ک ا ت و، ز م ا ن ی
ح، ه س ت و ن س ت، ه و ش ی ا ر ی، د ر ک ر د ن، ئ م ا ن ز م ا ن ی ن و ن ت و ی ی ن
ز م ا ن ی س ر ت ا پ ا ی ج ی ه ا ن ن".

ب گ و م ا ن ز م ا ن ه م ا و ن ی ش ا ی ک ی ف ک ر ی گ ر ن گ، ه ر ت ن ی ا ئا م ر ا ز ی
پ یو ن د ی ک ر د ن ی ی ن ی ی، ب ک و ئا م ا ن ج ل پ ن ا و پ ک ه نانی
ژ ی ن گ ی ک ی ی ک س ا ن و ه ا و ب ش ی م ر ی ی ل گ ت و و ا ن ی د ی ک. ز م ا ن
پ یو س ت ب ژ ی ن گ ی و د و ر و ب ر ی ف ک ر ی و ت و ا ن ی ن ی م ر ف ک ا ن. ن ک
ه ر ت ن ی ا ل ی م ر ف ک ا ن، ب ک و س گ ی ش ل م ک م ا ر ی (ئ ی ب ر ا ه ی م
ی و س ف) د ا خ و د ا ن ی د ی ا ن ک د ی ت ا ی ب تی خ ی تی و ب ک ر د و و خ و ا س ت
خ ی ا ن و س ا ی ک ل ژ ی ا ی خ ی ا ن ب م ف ت ا ر و ج و و و ئا م ا ز ا ن
د ر د ب ن.

ک دی کورد بوون

ی ک ک ل ک د ک ا ن ی ن و م ا ن ا ک پ ن ا س ک ر د ن و د ی ا ر ک ر د ن ی ن ا س ن ا م ی
ن ت و ی ی ب ئ و ی د م ا ر گ ی ر ب ت، ی ا ن ن ت و و پ ر س ت ا ن ب ن ا خ ف ت.
ب پ چ و ا ن ئ و ی ک ا ر ک ت ر ی س ر ک ی و پ ا و ا ن ی م ا ن و
ه ق ا ی ت خ و ا ن ی س ر ک ی ئا م ا ز ب و د ک ا ت ک م ن ی س ت ب و و، ع ی ل م ا ن ی ی
ب ئ و ی م و ل ح ی د ب ت. ز م ا ن ی د ا ی ک ی ک و ر د ی ی و ئ ی ن ج ا ل ق ت ا ب خ ا ن
ف ر ی ع ر ب ی ب و و و ب م ز م ا ن ش د ن و و س ت، س ر ب ا ر ی ف ر ن س ی و
ئ ی ن گ ل ی ز ی و د ی و ت ف ر ی ئ ل م ا ن ی ش ب ت. ا ش ک ا و ا ن ئا م ا ز ب س و ر ی

بوون دٚکات، بٚٚام ئو لٚ زٚر شوٚندا ٚ اشکاوانٚ کٚدی کورد بوون
 وٚکو زمان، کیانٚکی جیاواز لٚ زمان و ٚٚگٚز و نٚتٚوٚکانی دیکٚ
 دٚبینٚت، بٚ ئوٚی پلٚ بٚندی لٚم دیتنٚ بکات.

تڻيا شٽڪ وڪو پرسيار و گريمانن و لکيدانن و ئا مائرن پڻ دڳات
ئويش (تڻڪي جوون و توان وي يڪلاين / اندماج) وڪو پرسڪ و
ڪڍڪي ديڪ دبيندست بي بي وايي “تڻڪي جووني يڪلاين،
قوتدانى ئوى ديڪي.” نمم لن ژھڻ سات وو دڊات، ڪچي لن
ئلما نيا ڪ نزِيكى ۱۸۰ زمانى جياوازي تدايي، نمم تڻڪي جوون و
توان وين وو نادات.

ٲم كڊ لڪرڊو دا گوٽار ڪي فكري و سياسي و ڪلٽوري و
ڪم م پائيش، ڪرد ي ڪ ل ٻه ٿه ا تدا توان و و قوتداني ئ واني
ديڪ، و ڪو ب رنام ستراتيڙي سياسي باا د ست، ب ماناي
س اين و اي ناسنام و پناس و توان و وي ئ واني ديڪ دت.

کادی تہ کچوونی ہاوسہ نگی

لہ ئلمانیا کدہ کی دیکھی گرنگ ہیہ، کدہ سگک، یان گیانہ وورک
دہ مرہت، دہ یہ نہ گستانہ تایبہ تی گیانہ ووران و بہہ ز و باہہ خہ و
وہہ سمی ناشتنی گیانہ وورہ مردوہ کدہ لہ گستانہ ئہ نجم دہ درہت،
کدہ چی لہ ہہہ ہاتدا ئماژہ بہ دہ خی سوریا دہ کات، لہہ گہی
گہہ انہ وہی بہہ رہاتہ کان لہ لایہ قسہ کدہ ری سہہ کی نہ و ہہ ماناکہ
دہ بہہ ہت: "چیرہ کی منداہہ کان، چیرہ کی ئہ و منداہہ انہی لہ ہرسان
دہ مرن، یان لہہ زہر خانوہ ہوخواوہہ کانیاں دہ یاندہ زنہ وہہ..." ئہ مہ
کدہ دی تہہ کچوونی ہاوسہہ نگہ و شکاندنی شکہی مرہف و ہہ زگرتنی
گیانہ وورانہ لہہ ہمان کاتدا.

کډی نځ بوونی هاوسه نگی له نهوان بای خدان و زگرتن له نهوان مرقف و سگ، له نهوان کلتووری ژهښات و ژثاوا، له نهوان مرقف له ولاتی ژهښات، سگ له ولات کانی ژثاوا. تکچوونی ئم هاوسه نگیه، له کتايدا دبته هکار به بدبختی و کچکردن و ثاواری و ووکردنه پناه ند و له همان گافشدا نشان و همای به دروستبوونی کډی تکچوون و نه بوونی ی کسانى و هاوسه نگی له نهوان دوو جیهانى جیاواز دا.

کادی نا وکان

ناو بـگشتی لـنـو دـقـدا ئـاـماژ و هـمـایـ بـ چـنـدین کـدی دیکـی
نادیار، کـ نووسـر لـپـناو گـیاـندی مـبـست و پـیـامی جیاواز
بـکاربان دـهـذت و هـندـکیان بـشـوی ناـاستـوخـ کار دـکـن. هـر

ناوٲك لٲ تٲك ئٲركٲ سروشٲيٲ باوٲكٲى خٲى، چٲند ئٲركٲكى ديكٲى ناٲاستٲوخٲ و شاراوٲ و جياواز لٲ پٲكهاٲ سروشٲيٲكٲى دٲگٲٲٲت. ناوى شوٲن، ناوى كارٲكٲرٲكان، ناوى شٲٲكان، ناوى پٲكهاٲ و كٲرٲسٲٲكانى نٲو دٲق. ئٲمانٲ نيشانٲى زمانٲوانى و هٲماى فكري و ئاماژٲى دٲروونى و كٲمٲٲٲلايٲتين بٲ دٲزينٲوٲ و پٲناسٲكردن و بٲديهٲناني كٲدى زمان بٲ راپٲٲاندنى گوتارى نٲو دٲقٲكٲ. (ئىبراهيم يوسف) لٲ بٲكارهٲناني ناوٲكان (كٲس، شوٲن، فكر، شٲ و كٲرٲسٲٲكان) مٲبٲسٲى قووٲتر لٲ مٲبٲسٲٲ تينٲيٲ باوٲكٲى هٲيٲ. كٲ دٲٲٲٲ (ٲوس، ٲوسيا) سٲگيان بٲ تٲقاندنٲوٲ بٲكار دٲهٲنا، ئٲمٲ جٲرٲك لٲ داٲچٲينى بٲرگى مرٲبوون و هٲسٲى مرٲيى. كاتٲك ئاماژٲ بٲ شٲ، يان فكر و نٲريت دٲكات، دٲٲٲٲ دواى دٲسٲ لٲسٲگ دان، پٲويستٲ لٲنٲو ئٲلمانيا (دٲسٲ بٲ خٲٲ بشٲن) ئٲمٲ هٲم ئاماژٲيٲ بٲ ناوى نٲريٲى كٲمٲٲگٲى موسلمانى كوردى و هٲميش جٲرٲ گومانٲكٲ لٲ پيسى و فايرٲسى سٲگ و خٲدوورگرتنٲ لٲ اگرتن و بٲخٲوكردى سٲگ لٲ وانگٲى ئاينى و كٲمٲٲلايٲتيٲوٲ. ئٲمٲ كٲدٲ نيشانٲيٲ بٲ كٲلتوورى ٲٲژهٲٲاٲى.

ناوى كارٲكٲرٲكان، و ناوى شوٲنٲكان ئاماژٲن بٲ پٲيوٲندى قسٲكٲرى سٲرٲكى و پاٲٲوانى سٲرٲكى ٲٲمانٲكٲ لٲگٲٲ كٲسٲكان و مٲژوو، شوٲن و نٲريتٲكان. ئٲمانٲ هٲر يٲكٲ خودانى كٲدٲك، يان پٲر لٲ كٲدٲكن و لٲم ٲٲگٲيٲوٲ نووسٲر دٲرگاي (بٲركردنٲوٲ و لٲكدانٲوٲ و ناسينٲوٲ و پٲناسٲكردنٲوٲى شٲٲكان) دٲداتٲ دٲسٲ خوٲنٲر، خوٲنٲرى ورياش دٲبٲٲ بٲدواى ئٲو شٲانٲدا بگٲٲٲٲ، كٲ ناديارن.

كٲدى نٲريت و ٲٲوشت و ٲٲفتار

لٲنٲو دوقى ٲٲمانى (كٲمارى سٲگ) ٲٲمانووس بٲ مٲبٲسٲ و لٲپٲناو دروستكردنى وٲنٲيٲكى زهنى پٲشٲ ئٲستوور بٲ كٲلتوور و بٲراوردى نٲريت و ٲٲوشتى دوو شارستانيت، يان دوو شوٲن و كٲلتوور و پٲكهاٲٲى كٲمٲٲلايٲتى جياواز، ئاماژٲ بٲ هٲما و نيشانٲكانى (نٲريت و ٲٲفتار و كٲلتوور) دٲكات.

لٲٲٲٲگٲى ئٲم ئاماژانٲ بٲ ئٲوٲى وٲسفى درٲژدادٲ و ٲٲگٲ بزركر بٲ خوٲنٲر دروست بكات، بٲ ئاماژٲى خٲرا، بٲ كورتٲ نموونٲى پووخت بٲشٲوازى گٲرانٲوٲى چٲكراوٲ، بٲراوردى دوو نٲريٲى جياواز دٲكات، لٲبارٲى اگرتنى سٲگ، پٲيوٲندى مرٲقٲكان لٲگٲٲ گيانٲوٲر و بٲتايبٲتيش سٲگ، كاردانٲوٲى دٲروونى كٲسٲكان و ميهرٲبانى و دٲندٲى مرٲق لٲ بٲرانٲر سٲگ ئاماژٲ پٲ دٲكات. مٲبٲسٲيش لٲمانٲ هٲمووى ئٲوٲيٲ، كٲ پٲناھٲندى سوريى، چٲن لٲنٲو كٲمٲٲگٲيٲكى نوٲى

ت ناکا ت و، بیرو اکانی مینا و ان، ئامادی گفتوگی، ت نیا
 له ندک بواردا مندا کانیشی خنی له د گرن و ئ ویش
 نرمونیانان پشوازی له خن کانیان دکات. له سه رد می
 دیکات ریت له سوریا، له کچکردن، له مان ووی له ئلمانیا و
 تک بوون له گ، کم مگی ی نو، دستای تی له گ، ئافر تی ناسک و
 نازداری ئلمانی ک نتر له دست نادات، مر قکی همن و ئارام،
 دزان ت چی د ت و چن د ئاخفت و م بستی له قس کردن و
 گ ان ووی ووداو کان چیه، هرچ ند در در شت کانی
 گ او ت، بام ه ر شت یک شوینی سروشتی خی له نو د ق ک پ
 بخشراو و ئ و معاناتی زمانی ئلمانی له ت گ یشتن و گ یاندنی
 م بست و ل کدان و و شیکردن و و گ ان ووی باب ت کان ه ی،
 بام دیسان ئمان له بوون ت ه کار ب ئ ووی مانووس دوور له
 نریتی باو، ب تو یی و کاردان ووی خراپ و ه چون و بیر
 بکا ت و و ک د کانی نو د ق ک دروست بکات.

دوا ک دی مان ک

ک تایی دق له س رتا و دستپک و زمانه خ ش ب یک ب ستر او ک
 گرن گتر، د کر ت له ک تایدا ه موو د ق ک ب ت نیا و ناکردن کی
 بچووک پ بکر ت له مانا و م بست، پر گراف کی کورت چ ند وش ی کی
 فر مانا و م بستدار له ک تایی د ق ک دا د توان ت ت واوی شت کان
 ه بگ ت و. له ۳۶۲ لاپه دا ک پر له ک د، پ له و ناکردن و
 ل کدان و و ت فکرین و جوو و مملان و بیرکردن و و اکردن و
 پشوازی و ت کردن و و دیان شتی پ ل شت، ئ و باسی مملان
 مر ق له گ سگ و چ نی تی مام کردن له گ سگ له ک لتوور
 جیاواز کان دکات و (بیانکا) ی ژن له لمانیش تووسی دخی خ کوشتن
 دت و ئ م ش د بت ه ی ئ ووی س گ ک کی (ر کی) ب ه ی ئ م ووداو
 دخی د روونی ت کبچت و له ک تایدا، پ ش ت واو بوونی مان ک
 بت پت.

ک چی نووسر له دوا این پر گرافدا د ب ت " د بووژ م و، ئ ووی
 ب س ر م هات و هم بوو، بیانکا ژیانی ب گ ای و و کی ب دوایدا
 د و ات، ئ و ت ئاوات ک م هات دی. م ز ند کانم ه بوون.
 دوا ی ئ ووی (بیانکا) د ک و ت ن خ شخان پ لیس ه وای ئ ووی پ
 د د ن، ک چاوی کرد ت و و گوتی تی ئ و خی ه ولی داو خی
 بکوژت، ب م (ئالان ن قش ندی) پ نا ه ند نا ه کی د ت و و ر و له
 ت م ت وگومان و تاوانباریی د رد چت و است د بت و. له کرد و دا
 د س ل م ت ئ و هیچ پ یو ندید کی ب م ووداو نیی. له ک تایی

ٲٲ مانٲ ڪٲ هٲموو شتٲ ڪان، ٲووداوٲ ڪان، هٲستٲ ڪانى و ڪٲدٲ ڪان لٲم
 چٲند ٲٲرٲگرافٲ ڪورت دٲڪاتٲوٲ و دٲٲٲٲ:

“لٲى نزىڪ بوومٲوٲ، بٲدٲنگ بوو و قسٲى نٲڪرد، بانگى سٲر جٲگاڪٲى
 خٲمم ڪرد و يازدٲ سٲگٲڪٲ تووٲٲبوون و لٲ شوٲنى خٲيان متبوون و
 نٲجووٲان. سٲگٲڪان وٲڪ لٲ ٲٲژى جيهانى سٲگٲڪاندا قسٲيان نٲدٲڪرد
 و هيچ بٲرٲرچٲڪيان نٲدٲدايٲوٲ. سيمايٲكى سارد، بٲٲام ٲٲچٲر و
 تام بوو، لٲ جاران جوانتر بوو. وٲڪ مٲينٲيٲكى ئٲفسانٲى
 ورووٲنٲر دٲرڪٲوت، بٲردٲوام بوو لٲ داڪٲندنى جلاٲڪانى ٲارچٲ لٲ
 دواى ٲارچٲ داي دٲڪٲند: ڪراسٲڪٲى ژٲرٲوٲ، شٲرتٲڪٲ، ستيان، ئٲو
 ٲووت بٲوٲ و بٲرٲو ٲووى چووم، لٲ شوٲنى خٲمدا، چٲقيم و ٲٲم نٲڪرا
 چٲديڪٲ بجوولٲم، ٲٲى ناگٲم، ڪٲواتٲ بٲ ڪٲ خٲت ٲوت دٲڪٲيتٲوٲ؟
 ... دٲمٲوت هٲٲبستم، بٲرٲو دٲرگا بچم، ژوورٲڪٲم هيچ دٲرگا يٲكى
 نيٲ، ئاي چى ٲوودٲدات؟ چيم بٲسٲر ها تووٲ؟”.

تا دٲٲٲٲ:

“نٲفرت لٲم مٲتٲڪٲ نٲعلٲتيٲ!“. ئٲمٲ دوا ڪٲدى ٲٲمانٲڪٲيٲ و
 ئيدى ئٲمٲ ديماهيى دٲقٲڪٲيٲ.

(بٲرٲوٲريى و ژياننامٲى من و سٲگ ئازار بٲخشٲ، سٲرچاوٲى مٲعاناتى
 منٲ لٲ منداٲيٲوٲ... ئٲوٲى ئٲم شٲوٲ وويدا، وٲكو نامٲيٲڪ بوو بٲ
 من، بٲيٲ دٲبٲت بٲيارٲڪ بدمٲ، بٲياى ڪٲتايى!!“. بٲم وشٲ و
 ٲٲيفانٲ دٲقٲڪٲ ڪٲتايى دٲت. ٲٲمانووس دٲگاتٲ ئٲو بٲيارٲى ڪٲدى
 هٲموو دٲقٲڪٲ دٲبٲستٲٲوٲ بٲ (ٲٲويستى بٲياردان). خوٲنٲر دٲبٲت
 بٲر لٲ ڪٲدى بٲيار بڪاتٲوٲ.

ڪٲدى (بٲيار) و (هٲڪارى ترس و معانات لٲ منداٲيٲوٲ) و (ژمارٲيٲڪ
 بابٲتى ٲٲيوٲست بٲم دٲخٲى لٲ منداٲيٲوٲ هٲيٲتى، لٲ ئٲلمانيا و
 لٲ سٲردٲمى ٲٲناھٲندٲى دٲردٲڪٲوٲٲوٲ و دٲبٲٲ سٲرچاوٲى
 ٲٲمانٲكى دوور و درٲژ، ٲٲمانٲڪ ڪٲ هٲم بٲرٲوٲريٲ و ٲٲيوٲستٲ بٲ
 ٲووداوٲ هٲقيقى و واقيعٲكانٲوٲ و دٲيان ٲووداوى هٲقيقى و ناوى
 هٲقيقى و شتى ٲاستٲقينٲ دٲگٲٲٲٲوٲ، لٲهٲمان ڪاتيشدا خٲياٲٲ و
 مٲزٲندٲ و لٲڪدانٲ و تٲٲوانينى دٲروونى و فڪرى لٲخٲگرتووٲ.

ئٲمٲ ڪٲدى ڪٲتايى ٲٲمانٲڪٲيٲ، لٲٲووى هونٲريٲوٲ بٲشٲوٲيٲڪ
 ڪٲتايى ٲٲهٲناوٲ، ڪٲخٲياٲ و هٲقيقت تٲڪٲٲٲ. بٲجرٲڪ لٲجرٲڪان
 ئامانجى دروستڪردنى ڪٲدى ديڪٲيٲ، ڪٲ ٲٲيوٲندى بٲ (خٲشٲويستى،
 سٲڪس، ئيرادٲ و بٲرڪردنٲوٲ لٲبارٲى ڪٲسايٲتى) ٲٲناھٲندٲيٲڪ لٲگٲٲ
 (بياٲڪا)ى شٲخ و شٲنگى ئٲلمانى هٲيٲ. سٲرٲتا (بياٲڪا) ئٲو
 ٲادٲڪٲشٲت بٲ نزىڪبوونٲوٲ و خٲى بٲ ٲووت دٲڪاتٲوٲ، ڪٲچى
 لٲڪٲتايدا ٲٲمانووس وا شتٲڪانى وٲنا ڪردووٲ، ڪٲ دٲيٲوٲت
 (ئافرٲتٲڪٲ ٲٲبڪٲشتٲ شوٲنى نووستنى خٲى)، بٲٲام ديسان دواى

خۆ ووتکردن و ئافەری تەکنە، ئێ و لە جەجی خەیی دەچەقەت و ئیرادە ناکات دەستی بە ببات.

ئەمە کەدی سەر تا و کەتایی ئەمانە کە یە... هەمووشی لە گەڵ فەربوونی زمان و دەست پە داکات لە (پەناھەندی) ...! ئیدی ئەمە کە دکانی دیکە بە خەیی دەبەستەت و دەر فەتی شیکردن و لە کەدان و یان بە دروست داکات و هەمووشیان گوتاری ئەمانە کە پەکەدەنن کە بریتییە لە ژبانی پەناھەندی و پەییوێندی نوێ پەناھەندی ئەگەر ژینگە و شوێنی نوێ، بە هەموو هەند و پەکەت و جەرکە و...!

دیماهی و پوختە

ئەمانە کە مەر فە شوێنی خەیی داوەتە (سەگ) ی گیانە وەر، ئێ و گیانە وەری لە کەلتوور و شارستانی جیاکانی جیهان هەمیشە نزیک مەر فە بوو. لە کەلتووری بیابان مەر فە ناوی زارەکانی ناو سەگ، سەگ لە نزیک مەر فە ژیاو، لە وانگە ئایینی ئیسلام وەک بەشەک لە خەپەرزی سەگیان وەک گیانە وەرکە پیس و سفەردوو، لە کاتە کەدا لە ئەشەوت ئەکەکی پەنا وەنانە دەگەت.

لە کەلتووری ئەژنایە سەگ بە پەیی دوو مە لە دوای مندا دەت، ئێنجا ئافەری شون پەیان دەکەوێ.

تەکنیکی بیر وەری و ژبانی نامەیی لە خەگرتوو، شتەکان و بەشەکانی ئەمانە کە لە نەوان هەقیقەت و خەیا ئەنراو، پەشت بە گەنە و دەبەستەت، سوودی لە کەلتوور جیاکان وەرگرتوو، زمانەکی سادە هەموو کەسەک دەتوانێت بیخوێنێت و تەیی بگات، لە هەمان کاتدا پە (مانا و مەبەست و پەیام) و ئاوسە بە فکر و کەلتوور و وەناکردن و شتی زەهنی ورد.

ئەمانەکی کوردییە بە زمانی عەرەبی نووسراو، خەدانی ناسنامە (کوردبوون)، لە هەمان کاتدا هیچ خەتواندن و، یان تەندەن و ئێوانی دیکە لە نەو زمان و بوونی کوردیدا بەدی ناکرێت. تەوێری سەرکە قسەکردن لە سەر سەگ و یش و نەژاد و جەر و پەییوێندی ئەم گیانە وەرکە بە خەیی مەر فە و لە ووی کە مەپەیی، ئابووری، سیاسی، دەر وونی و سەربازی و هەواگری و یاسایی.

خەڵک سەرنجی راکەشام، وەک زەر لە و فیلمانەیی لە بارەیی سەگ و ئەمادە کراون، کە ئێوانیش پەشتیان بە دەقی نووسراوی چیرەک، ئەمان بەستوو، فیلمە کە سەر تەیی هەیی، کەش و گرفت و ناکەکی و زانیاری لە نەو ئەستی بەبەتە کە هەیی، لە کەتایدا ئێوانەیی سەگ ئەت دەکەن و، دەرگای دە و عەق و وێژدانیان بە خەیی سەگە دەکەن و پەشوازی لە دەستایی و بەیخ و گەنگی و شایستەیی سەگ

دېکونډو، ئېم مانېش مان شته، دواي ناکېکي و ټټکردنډو و څپارزۍکي دوور و درېژ و دېيان کېشه لې ديماهيدا ټټمانووسکې ئېو مان پې دټټټ، کې مرقف شايېني بېڅپاچوونډو و گڼان و چاکسازي و گڼي ټټفتار و هټسوکېت و بيرکردنډو يې.

ټويش لېکېتايدا پېشوازي لې سگې دېکات، وېکو چن لې فيلېمکان ئيرادې و دسټټاتې سگې سږدېکېوت لېم ټټمانېشدا ئېم ټټوودېدات.

ناونيشاني ټټمانکې ئېگړ هټنډېک بيريان بې ئېو بچېت، کې بېکارهټناني سگې وېکو نيشانې و پېناسې کېمارکې جړکې لې سوکايېتي و ناولټنانيکې خراپې، لې کردېوډا دېقکې شتهکې دیکېمان پې دټټټ و خودي ناونيشانکېش سوکايېتي نيې، بېکو گڼانډوې بېسرهاتي سگې، کې سگې (دسټټات و پېگې و توانا و ټټزگرتنکې يېکجار زړ و بېهزي) هېي. بېي ټټمانووس ټټاشکاوانې ئېم بې (دسټټاتې سگې) ناو دېبات. واتې ناونيشانکې شکانډن و سوکايېتي نيې، بېپېچېوانډو بېرزکردنډوې پېگې و بېووني سټگې لې پېيو نډيېکاني لېگې مرقف، بېتايېتي لې ټټټاوا. تېنيا وای لېهاتووې ليستهکې دوور و درېژي ئېو سوريانېش تېمار بکات، کې لې ئېوروپا سگې بېڅوې دېکېن و ټټادېگړن.

لې کردېوډا بېشېوازيکې و زمانکې ټټمانکې نووسراوې، کې دېستت پېکرد، ځز ناکېي وازي لېبېهټنيت، ئېمېش توانا و بېهرې و دسټټاتې ټټمانووسکې نيشان دېدات، ټټووداوېکان يېکتر ټټادکېشن و خوښېر هان دېدن، بې سېليقېي پترېوې دېقکې بخوښټېوې.

دووچېر خوښندنډو بې ټټمانکې دېکړت:

يېکېم: خوښنډري ئاسايي، ټټنگې ځز لې زانياريېکان بکات و بې خوښندنډو ئېم لايېنې ټټچاو بکات.

دووېم: خوښندنډوې قووې و فکريې. دېقکې چنډې لې زمان سادېي، سډ بېقډ ئېوېش فکر و ټټوانيني مړيانې و کېلتووري و مډډني و زهني و ژين بگېي (توند و ميانټټوانې) لېڅگرتووې.

ئېم کتېبېم لې سېفېرکې بې ديارې لې خودي ټټمانووسکې دېستکېوت، کې تېواوم خوښندنډوې، تېگېشتم باشترين ديارې ساېي ۲۰۲۴ کې بېدېستم کېوتېت ئېم کتېبې بېهرېدارېي. هيوای بېردېواميې لې نووسين و داهېنان و تېنکينک و بېرهېمي نوټريان بې دېخوازم.

گوتاري دېقکې شېکردنډوې و گېيانډني پېيامکې مړيېي کې پېيوېندي بې پېناهېنډوې هېي، کې لېوېلاتکېي څپيدا هېموو شتهکې بې ترس و ټاونان و کوشتن و قېکردن و توندوتيژي ئابلوقېدراوې، لې ئېلمانيا ژيانکې نوې ئازاد و کراوې بېهېموو مانايېکېوې دېست پې دېکات، بېام ئېو ترسېي لېمندايېيېوې لېچېنيېتي مامټټکردن لېگې سگې لې دېروونيدا ماوې، لې پېناهېنډيېش کېشهې بې دروست دېکات.. بېي

پښتو ویستی به (به یار، به یار) .

غازی داسان